

Hortulus Biblico-Moralis Et Asceticus

Pappus von Tratzberg, Franz

Ulm, 1725

Doctrina 3. Desumpta ex capitibus residuis lib. Deuteron. in quibus describitur Josue in Ducem Designatio locô Moysis, mala post mortem eventura præsagentis. Canticum recommendatum Populo tractans ...

[urn:nbn:de:hbz:466:1-61252](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-61252)

easdemque in deliciarum permutat Paradisos. Illa demum horrendis Martyrum cruciatibus sese insinuat, & ignes in rorem convertit. Non opus est, ut hoc confirmem testibus; alias mihi præstò forent cantantes in flamma Babylonica tres illi pueri. Præstò mihi foret Agatha, quæ quasi ad epulas invitata *glorianter ibat ad carcerem & ignes*. Præstò foret Polycarpus, qui in accensa fornace jubilarè lætoque carmine laudare Deum auditus est. *ò quàm meritò igitur, quàm justè damnabitur, dicam cum S. Thoma Villanov. conc. de sced. qui maluit ardere, quàm amare, qui cum habuerit sibi propositam vitam æternam & Bonum perpetuum solâ dilectione facillimè obtinendum v. 15. cit. capitis, per dilectionis absentiam leges divinas sibi reddens impletu impossibiles, se præcipientem egit in mortem & malum æternum.*

Doctrina 3.

Desumpta ex capitibus residuis lib. Deuteron. in quibus describitur Josue in Ducem designatio locò Moysis, mala post mortem eventura præfagientis. Canticum recommendatum Populo tractans de Beneficiis Dei. Populi Benedictio, & secuta Moysis mors.

N. 196. Considera I. **Q**Uàm tremenda supplicia hebraico Deus cõinetur Populo, tunc ei obventura, quando Moyses in mortem clausisset oculos. Afferit enim cap. 31. v. 17. *Trascetur furor meus contra eum in die illa, & derelinquam eum, & erit in devorationem, & invenient eum omnia mala.* At verò cui sceleri tot cædes cladesque attribuuntur? respondet S. Textus: *Verè, quia non est Deus mecum, invenerunt me hæc mala.* Ergò sola oblivio divinæ præsentis tantarum mater radixque pœnarum, quæ antea pepererat gravissimas Hebræorum culpas. Psal. 10. *Non est Deus in conspectu ejus,* de inveterato peccatore exclamat Propheeta regius, & effectum hujus causæ illicò subjungens pergit canere: *Et inquinata sunt via illius in omni tempore.* S. Paulus uberrimam Messeni apud Galatas zelosissimâ prædicatione collectam, ut vidit deficere, in hæc prorupit verba. *ò insensati Galatæ! quis vos fascinavit non obedire veritati? q. d. ò vos Galatæ! quibus convertendis tantum adhibui laborem, quæso: cur tam citò iterum perverli estis? quæ causâ tam abominandæ metamorphoseos? sed en! causa non latet, clarissimè enim patet tuis in verbis ò Apostole, dum asseris: ante quorum oculos Jesus Christus*

Christus proscriptus. Ergo unica tam celeris perversionis causa divinæ præsentia absentia est, ex qua pariter ortum traxerat extrema Judæorum malitia & immanissimus in Christum furor: velantes enim faciem ejus dixere Lucæ 22. *Prophetiza, quis est, qui te percussit?* in quæ Verba Simon de Cassia lib. 13. scribit: hæ sententiæ se versa vice respiciunt, cum dicitur: *Non videbit Dominus,* Psal. 26. & *Prophetiza nobis.* Et quid modernò tempore Atheistis ad absurdissima quæque crimina habenas laxat: nisi vesana illa persuasio de nullius Dei intuentis existentia? *dixit inspiens in corde suo non est Deus.* Psal. 13. & quid inde secutum? pergit Psaltes v. 2. *Corrupti sunt, & abominabiles facti sunt in studiis suis, non est qui faciat bonum, non est usque ad unum.* Vide ergo Christiane Lector, ut præsentia Dei nunquam tuo excidat à corde. Illius frequens memoria erit tibi instar Josue, ductura te per viam mandatorum Dei ad cœlestem Chanaan. Non permittet te servire Diis passionum & brutalium appetituum. Scribet in pectore tuo juxta imperium Dei carmen divinarum legum. Confortaberis, & eris instar Josue vir robustus, nil passurus adversi ab hostibus Inferni, qui iter ad patriam tibi remorari conantur: sed teste S. Bonaventurâ l. 2. opusc. de perfect. relig. c. 20. Beatitudinem cœlestem quodammodo in hac vita auspicaberis, familiarem tibi habens divinam præsentiam. Ut enim Angeli ad nostram custodiam deputati, ita se ministeriis istis impendunt, ut tamen beatò Dei conspectu neutiquam priventur: *Angeli enim eorum semper vident faciem Patris mei, qui in cœlis est,* Matth. 18. Ita ubique locorum in tuis occupationibus distineris, ut semper mentis oculum in Deum figens illud prægustes in ænigmatate, quò frueris aliquando facie ad faciem, cum regio Vate gravissimis Aulæ & belli curis occupato valens testari Psal. 15. *Providebam Dominum in conspectu meo semper.* Et hinc certus esto; nullum temporis momentum à te fore otiose transigendum, nullam occasionem meriti negligendam, nullam gratiam in vanum abituram, si non ore tantum, sed corde exclames: *Vivit Dominus in cujus conspectu sto.* 4. Reg. 3.

Considera 2. Quanta sit surditas peccatoris per inveteratam consuetudinem obdurati. Videbatur Moyses citius insensibiles cœlos instar æris solidos, quàm homines, peccatis per pessimam consuetudinem immerfos, ad auditum moturus. Hinc non asserit in Cantico suo: *Audite homines, sed audite cœli, quæ loquor* v. 1. cap. 32. Et si paternam Dei Bonitatem pietatemque eis summè deprædices cum Moyse

v. 6. capitis cit, tamen non eris exaudiendus ab illis. Etſi providentiſſimam ejus demonſtres curam, vî cujus homines cuſtodit, *ut pupilam oculi ſui* v. 10. cit, cap. oclufas tamen reperies aures. Etſi vigilantiffimam ejus cuſtodiam *inſtar aquila ſuper pullos ſuos volitantis*, extollas cum eo v. 11. clamabis in vanum. Etſi liberalitatem ejus, quâ *melle, butyrò & lacte omnigenis que terra fructibus* omnes reficit v. 13. & 14. cum eo ſummis laudibus efferas, actum tamen ages. Etſi demum rigorofam Dei Juſtitiam, quâ rebelles aggregatis malis obruere ſolet v. 23. ad vivum cum ipſo depingas, marmor tamen locutum te eſſe deprehendes. Quare ò Chriſtiane! ſi peccatum in tua deprehenderis conſcientia, ocius per pœnitentiam illud expelle, ne firmam in te radicem agens, parem in auribus tuis ſurditatem pariat, qualem pepere rat in auribus illius juvenis, de quo præſentem hiftoriam narrat clariffimæ memoriæ Miſſionarius R. P. Segneri in Hom. Chriſt. p. 2. d. 9. n. 10. Quam pro uſitatâ hætenùs brevitate nonnihîl contractam ſic propono. Vivebat in illa Angliæ Provincia, quæ Lancaſtria nominatur, Juvenis, qui à parente optimo educatus, totò cœlò ab illius moribus aberraverat. Inter alia autem vitia totum ſe dederat laſciviæ, auſus etiam de ſpurcitiis ſuis publicè gloriari, & domi alere fœminam meretricem; à parentibus, à confeffariis sæpè admonitus, ſurdas ſemper oppoſuit aures. Interea Deus Parenti ejus jam vitâ defuncto impertitur licentiam, adeundi filium: ut quem viventes ad frugem reducere non poſſent, reduceret mortuus. Quare filio dormienti apparens, verbis ſuavibus & paternis, ſed maximam emphafim ſpirantibus hortatur, ut ocius reſpiſcat. At ſurdo canit fabulam, quin potiùs riſum ei movet. Hinc denuò adefſt Pater, & vultu ad ſeveritatem compositò, celerem inculcat pœnitentiam, finiens admonitionem ſuam hiſce verbis: Hæc ultima eſt admonitio tibi à Deo facta terminuſque peremptorius, aut vitam mutato, aut die S. Martino dicato, vitam & animam ſimul perdes, mortem improvifam ſubiturus. ò horrendam peccatoris inveterati ſurditatem! verba tam tremenda ſomni inſtar inaniffimi habentur à perduto juvene, qui ut ſtimulum conſcientiæ, qui etiam invitis oblatrare ſolet, ſopiret: S. Martini Feſtivum diem inſigni convivio deſtinat, quam etiam cum amicis feſtivè inter pocula tranſegerat eò hilarior, quòd nocte imminente crederet, ſe magnum prudentiæ ſpecimen dediffe, fidem importunis ſomniis denegandò. Sed nesciebat miſer, diem S. Martino Martyri ſacrum

facrum suæ ruinæ præfixum esse, opinione suâ deceptus. Quare instar bestię ad macellum ductæ exultat, & ecce! sub meridiem duodecimi Novembris, Festo videlicet præfati Martyris & Papæ, dum securè effrenatis cupiditatibus suis indulget, improvisò malò obrutus, inter meretricis suæ amplexus animam exhalat. Hòc exemplò deterritus ociùs respisce Christiane Lector: Verba Christi Lucæ 7. ad mortuum dicta, tibi quoque seriò dicta credens: *Adolescens surge, ne senescens in vitio, dum moras nectis pœnitendò, moriaris differendò, periturus cum surdastris impœnitentibus.* Sicut lapis projectus in flumen format circulum, ex quo dein alii & alii nascuntur, donec ille ad scopulum vel terram illius quiescat; ita peccatum unum animæ immissum, & non citò per pœnitentiam ex illa ejectum generat aliud & aliud, donec peccator habituatus, ad terram & sepulchrum allisus mergatur in profundo Inferni, auditurus horrendos Dæmonum clamores, qui exaudire noluit blanda admonentis Dei verba.

Pro coronide totius Pentateucon perpende: quomodo anima N. 198.
Deo devota Benedictiones, quas in sensu litterali acceptas Moyses direxit ad Tribus Israël, in sensu morali in se completas experiatur: Ipsa enim instar *Ruben vivit vitâ gratiæ. Pugnat instar Judæ, erectis ad Cœlum manibùs fundendò preces pro populo, & adiutor ejus contra adversarios est.* Probatum cum *Levi* per tentationes. Habitat tanquam alter *Benjamin amantissimus Domini* confidenter in Deo, & in eo quasi in Thalamo per assiduam contemplationem totâ die moratur. Instar *Joseph de Benedictione Domini terra ejus est, de pomis Cœli &c.* in exitu de hac mortali vita *letabitur cum Zabulon.* Habitaturus cum *Isachar in Tabernaculis æternis: eò quòd tanquam Gad fecerit Justitias Domini, & contra vitia velut catulus Leonis fortissimus pugnaverit sicut Dan, abundans sicut Nephtali virtutibus, placensque sicut Aser fratribus suis, à quibus vivus & mortuus laudabitur.* Miraberis porrò brevissimum Moysis tanti viri vitâ sancti Epitaphium, ultimò capite descriptum hīs verbis: *Mortuusque est Moyses servus Domini. v. 5. Quis enim non isthæc, aut illis similia exspectasset Encomia? Hic jacet electi Populi supremus Ductor, Deus Pharaonis, Salvator Hebraorum, Legislator Rituum, immanium Hostium Domitor, Miraculorum patratore &c.* Hæc verò omnia tacens S. Scriptura solummodo servum Dei Moysen deprædicat. Sed hoc ipsum cæterorum silentium summum Moysis Encomium est; enim verò illorum omnium Pompa cum unicò *Servi Dei* tirulò comparata
M m 3 instar

instar fumi evanescit. Nam teste S. Hieronym, *Grandis Dignitatis & meriti est esse servum Dei.* Et S. Ambros. lib. de vid. asserit: *Nulla est major Dignitas, quam servire Deo.* Quare Christiana anima, Dignitates & grandes Honorum titulos si appetis, en! præstò tibi est unus, tam facilè obtinendus labore, quàm facile est portare jugum Christi suave & leve, huic ergo colla submitte spretò Mundi servitiò, cui pro vano titulo tamdiu incassum impendisti vires.

FASCICULUS XXX.

Doctrinarum Moralium & Asceticarum.

Doctrina I.

Desumpta ex cap. 1. & 2. lib. Josue, in quibus describitur promissa à Populo obedientia Duci Josue. Ablegatio exploratorum in Jericho, quos Rahab abscondit, salvata per funiculum è fenestra suspensum &c.

N.199. Considera 1. **I**Sraëlitas Duce Josue promissam sibi terram ingressuros non absque mysterio eidem spondidisse exactam obedientiam: ut enim noverant, tam frequentem inobedientiam illos ab ingressu terræ ejus retardâsse, ita credidère, se per obedientiam ocius ad eam venturos. Haud aliter sanè obedientia, divinis præstita Præceptis, omni Christiano accessum ad cœlestem Chanaan præparat, maturatque, quem inobedientia solet præcludere. Salvator noster Regnum Cœlorum à nobis obtinendum comparat validissimo cuidam fortalitiò, asserens Matth. 11. *Regnum Cœlorum vim patitur, & violenti rapiunt illud.* In quæ verba mellifluus Doctor ait: *Porrò violenti sunt, qui abnegantes propriam voluntatem se ipsos cogunt, aliis obedire. Felix talis coactio, qua cœlestis Regni acquisitio est.* Eòdem tempore, quos Salvator nos docuit, à Patre æterno Regnum cœleste petere, dicendò: *adveniat Regnum tuum.* Immediatè subnexuit: *Fiat Voluntas tua,* per hoc innuens: voluntatis nostræ submissionem sternere viam ad Regnum, à Patre petitum. Potuisset haud dubiè Salvator noster vel supra pinnaculum Templi, vel in monte Thabor Cœlum empyreum scandere,

re,